Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha č.j. Nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995
Placeno převodem
Novinová zásilka
Adresa adresáta:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

8/98
ročník 8

SČVP k 55. výročí malínské tragédie

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel se rozhodlo věnovat tomuto důležitému výročí velkou pozornost. Prvním úkolem, který si již před několika léty dalo, bylo postavení nového pomníku obětem malínské tragédie. Iniciátorkou a neúnavnou bojovnicí o uskutečnění tohoto záměru byla Marie Pánková, vedoucí žatecké regionu a místopředsedkyně CV SČVP. Byla proto pověřena jeho splněním. Úkol byl obtížný především po stránce finanční, ale i po stránce vlastní výstavby ve vzdálené Volyni.

První část úkolu, to jest získání dostatečného finančního obnosu, byl splněn vynikajícím způsobem obětavými členy Sdružení. Byla to sbírka podobná sbírce českého národa na výstavbu Národního divadla v minulém století pod heslem "Národ sobě". V tomto případě lze říci "Volyňští Češi sobě". Byl to nádherný projev vzájemné krajanské solidarity, který svým způsobem překonal očekávání. Byl to přesvědčivý důkaz vztahu volyňských Čechů k mrtvým krajanům, malínským mučedníkům. Značnou měrou přispěla též pravoslavná církev a Čs. obec legionářská.

Druhá část úkolu, tj. výstavba nového pomníku byla po organizační, pracovní a odborné stránce na ukrajinské Volyni podstatně těžší a složitější. Navzdory různým obtížím byla rovněž splněna. Velkou měrou zde přispěl volyňský Čech O. Rejchrt, který vypracoval stavební projekt a osobně dohlížel na vlastní stavební práce. Podrobnosti jsou uvedeny v úvodníku předchozího čísla Zpravodaje, včetně vlastního vysvěcení, které se konalo dne 13. 7. 1998 na hřbitově bývalého českého Malína. Zúčastnilo se ho mnoho krajanů z České republiky. Celý průběh smutečního shromáždění i v ukrajinském Malíně, které zde mělo širší, oblastní rámec, ale i určité organizační problémy, bude podrobně uveden jinde.

Po několika dnech se konal podstatně větší, velkorysejší celorepublikový pietní akt v Žatci k tomuto výročí, jehož se zúčastnili zástupci vládních orgánů, církví, a společenských organizací. Podrobný popis je uveden rovněž v předchozím čísle Zpravodaje. Považujeme za vhodné připojit ještě několik doplňků.

Začátek smutečního aktu zahájil trubač vojenské hudby důstojně znějící večerkou. Shromáždění zmlklo.

Nastalo téměř posvátné ticho. Započalo kladení věnců. Při smuteční hudbě položily věnce delegace pořádajícího města Žatec, Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Čs. obce legionářské, Ministerstva obrany ČR, ukrajinského a ruského velvyslanectví, jednotlivých regionů SČVP a pravoslavné církve.

Po panychidě a po projevu J. Chudoby zazněla česká hymna. V jejím průběhu zahřměly tři salvy z hlavní samopalů čestné stráže žatecké posádky. Byla to nesmírně působivá chvíle, vrchol celého aktu. Vzdána tak nejvyšší pocta mrtvým malínským mučedníkům.

SČVP splnilo tak důstojným způsobem úkoly, které si dalo k tomuto bolestnému výročí. Dvě velké události - nový pomník a velkolepý pietní akt v Žatci jsou toho jednoznačným dokladem.

Za jejich přípravu, organizaci a zdařilé provedení se zasloužili mnozí členové Sdružení. Avšak nejvíce, nejdéle a nejvytrvaleji působila v tomto směru Marie Pánková. Značnou měrou přispěl též uvedený již O. Rejchrt. Všem jim, ale zejména oběma jmenovaným, vedení Sdružení vyjadřuje velký dík a úctu za vykonanou práci, za velké krajanské dílo. Děkuje též ukrajinským činitelům, přátelům a spolupracovníkům a také všem účastníkům a organizátorům pietních shromáždění, především městu Žatci a české armádě, za veškerou pomoc, kterou volyňským Čechům poskytly.

Tím však činnost SČVP v tomto směru nekončí. Pro trvalejší zachování v paměti žijících krajanů, jejich potomků a pro celou českou veřejnost bude opět vydána kronika Českého Malína, v níž budou zachyceny události a veškeré úsilí, vynaložené k vybudování nejen nového pomníku, ale i celého pietního areálu na českém hřbitově v Malíně a také příprava a průběh obou stručně popsaných pietních aktů.

Doplňující vysvětlení:

1. V průběhu odpolední části smutečního krajanského setkání v Žatci jsme byli opakovaně dotazováni, proč se podobný pietní akt nekonal také (nebo jen) v Novém Malíně, kam by svou vazbou spíše patřil. Popvažujeme proto za vhodné uvést toto vysvětlení: Takovýto záměr byl ve vedení SČVP vysloven a navržen. Avšak vedoucí činitelé regionu Šumperk se s velkým politováním omluvili vzhledem k tomu, že veškeré své úsilí zaměřili v té době na přípravu a organizaci svěcení nového chrámu sv. Ducha ve městě Šumperku, které vykonal Jeho Svátost Bartoloměj I. - patriarcha konstantinopolský, dne 27. června 1998. Vzali jsme proto s plným pochopením tuto velkou mimořádnou událost na vědomí.

2. Název jedné americké obce "Malín" byl důvodem k zahájení pátrání o jeho vzniku. Nemohli jsme vyloučit případnou aktivitu amerických krajanů k uctění památky na malínské mučedníky. Požádali jsme proto našeho krajana J. Kytla o zahájení pátrací akce. Ta před nedávnem skončila. Bohužel žádná souvislost s Českým Malínem na Volyni nebyla potvrzena. Krajanu Kytlovi upřímně děkujeme za vynaložené úsilí.

Prof. V. Dufek, předseda SČVP

28. říjen a my

... V těchto dnech, kdy oslavujeme 28. říjen - den vzniku ČSR, bychom si my - volyňští Češi - měli uvědomit, jaký podíl jsme měli na vzniku suverénního státu Čechů a Slováků po třistaleté habsburské porobě. Můžeme s klidem tvrdit, že naši předci - dědové a otcové - pro to udělali vše, co bylo v jejich silách v té době.

Po vzniku první světové války již za tři týdny, tedy ve druhé polovině srpna roku 1914, začala vznikat v Kyjevě česká vojenská jednotka - Česká družina. V Kyjevě začal také vycházet český týdeník Čechoslovan, který řídil redaktor, volyňský Čech, rodák z první české vesnice na Volyni - Hlinska - Věnceslav Švihovský.

Čechoslovan se dal ihned do služeb českého odboje. V té době působili v Rusku, a to na Volyni - budoucí čsl. generál Jaroslav Červinka, prof. A. Pospíšil, MUDr. Václav Girsa, v Kyjevě vlastenecká rodina Jindřišků a Červených a řada dalších vlastenců, mezi nimiž vynikal výborný organizátor, neúnavný menšinový činitel JUDr. Václav Vondrák. Listujeme-li dnes v zápisech z jednání českých spolků na Rusi, najdeme tu desítky dalších jmen, které nám, naší generaci, již dnes nic neříkají, ale kteří tenkrát byli vynikajícími a nenahraditelnými pomocníky, jimž šlo o společný národní cíl. Ti podstatně ovlivňovali myšlení a úsilí volyňských Čechů v první světové válce.

V našich vesnicích na Volyni žili po první světové válce příslušníci České družiny - tzv. starodružiníci. Mnozí z nich již v prvních měsících války se osvědčili jako nenahraditelní rozvědčíci v pinských blatech,

kam byla Česká družina koncem roku 1914 nasazena, a později i na dalších úsecích fronty. Řada z nich - a dnes už ani jejich jména neznáme - přinesla pro osvobození našeho národa tu oběť nejvyšší!

Jestliže někteří historikové hovoří o účasti volyňských Čechů na vzniku ČSR jen ve spojitosti s bitvou u Zborova, a navíc jen o II. praporu 2. pluku, který odmítl bojovat a zklamal, pak musíme konstatovat, že tu jde o neuvážené a možná že i o záměrné snižování zásluh volyňských Čechů na vzniku ČSR. U Zborova bojovala řada dalších volyňských Čechů, mnozí z nich dokonce zemřeli až po druhé světové válce, když reemigrovali do ČSR. Mnozí z nich spí věčný sen ve společném hrobě zborovských hrdinů. Další tu utrpěli zranění, jiní se pak dostali s legiemi přes Sibiř do ČSR, kde zastávali vysoké vojenské a státní funkce, jako například gen. Jar. Červinka, pluk. J. Novák, kap. Jan Křivka, MUDr. V. Girsa a další.

28. říjen oslavovali vol. Češi různě - větší oslavy, které pak založily určitou tradici, se konaly v roce 1928. Pokud máme o tom nějaké záznamy, zjišťujeme, že se uskutečnily na českých školách ve Zdolbunově, Rovně, na vesnických školách v Ulbárově, Č. Krajově, Moskovštině, Straklově. Podle ústních podání se však konaly i v dalších českých vesnicích. Oblíbena byla divadelní představení s legionářskou tématikou.

Jestliže dnes, u příležitosti 80. výročí vzniku ČSR, vzniku svobodného státu Čechů a Slováků, na toto výročí vzpomínáme, musíme si my, volynští Češi, toto výročí spojit s úsilím a obětmi našich dědů, otců a i celých rodin, kteří daleko dříve než někteří budoucí činitelé osvobozené ČSR se rozhodli se zbraní v ruce bojovat za nezávislost a svobodu našeho národa. Jejich úsilí spolu s dalšími vlastenci z Francie, USA i dalších států, bylo korunováno úspěchem.

Nevím, jaké budou oslavy 80. výročí vzniku ČSR. My, kteří jsme navázali a pokračovali ve stopách svých předků ve druhé světové válce, někdy s obavami pozorujeme některé současné trendy, bagatelizující historické úsilí našeho národa v minulosti. Často i zkreslují naši historii a snaží se ponižovat vlastenecké city minulé i současné generace.

Je načase, abychom se poučili z USA - vznik 1776. Od té doby každoročně pompézně oslavují Den nezávislosti. Abychom se poučili z Francie, která nikdy nezapomíná na těžké boje se svými východními sousedy, příkladně vzpomíná na svá vítězství a příkladně pečuje a opatruje hroby svých padlých vlastenců i zahraničních vojáků-spojenců, abychom se poučili z Anglie, kde se setkáváme s obdobnou péčí a pietou. S jakou úctou ctí památku svých historických dat a obětí padlých, by nás mohli poučit i Poláci, Rusové a Ukrajinci.

28. říjen 1918 byl dnem, kdy se český národ konečně osvobodil z habsburského jha. Měl by být výrazněji a důstojněji oslaven, než jak tomu bylo v posledních letech a desetiletích.

Rostislav Hlaváček

Výbor SČVP na návrh J. Kučery žádá své členy, aby v den slavného výročí 28. října důstojně vyzdobili své domy vlajkami.

T. G. M.

Tomáš Garrigue Masaryk pocházel z chudé rodiny kočího z jižní Moravy. Po ukončení studií na univerzitě ve Vídni a v Lipsku vyučoval ve Vídni. Do politického života se dostal částečně proti své vůli, když v 80. letech nekompromisně vystoupil proti pravosti *Rukopisů*. Masaryk se však proslavil hlavně svým bojem proti bezpráví, motivovanému ať už rasově či politicky. Před koncem roku 1914 odjel do zahraničí a působil ve Švýcarsku, ve Francii a Británii. Jeho věhlas mu získal v zahraničí uznání jako hlavě protihabsburského odboje. Protože na nabídku jednání vídeňské vlády čekal marně, rozhodl se pro cestu české národní emancipace bez ohledu na další osud monarchie. V r. 1916 založil spolu s M. R. Štefánikem a E. Benešem Národní radu československou a stal se jejím předsedou. O rok později organizoval v Rusku české legie pro boj proti centrálním mocnostem. Právě české legie byly silnou kartou v úsilí o získání dohodových mocností pro ideu samostatného čs. státu. Při jednání v USA 1918 získal pro tuto myšlenku početnou českou a slovenskou emigraci a ovlivnil i představy prezidenta USA Thomase Wooodrowa Wilsona o poválečném uspořádání Evropy. 14. 11. 1918 byl zvolen prvním prezidentem ČSR.

Osobnost prezidenta Osvoboditele, která je s výročím 28. října nerozlučně spjata, si ještě připomeneme úryvkem z projevu prezidenta Dr. Edv. Beneše, který pronesl nad jeho rakví:

Masaryk, zůstávaje i po svém odchodu stále mezi námi, je nám všem příkladem a výzvou. Příkladem veliké víry v člověka, jíž je dnes Evropě a světu tolik potřebí. Výzvou, abychom v harmonii mezi sebou, v dobré vůli a přátelství ke svým sousedům i všem ostatním národům v Evropě a ve světě budovali svůj státní organismus a svou politickou, sociální a národnostní spoluprácí tak, že bychom vytvořili z tohoto svého místa v Evropě dokonalý, harmonický, sociálně, národnostně a politicky spravedlivý stát, jenž bude hoden toho, který nám právě odchází, jenž bude mezi státy tím, čím byl Masaryk mezi námi, a tím, čím byl Masaryk ostatnímu světu.

Prezidente Osvoboditeli, odkazu, který jste vložil do našich rukou, věrni zůstaneme!

OZNÁMENÍ

Dne 19. listopadu 1998 od 12.00 do 16.00 hod. se koná tradiční historické SYMPOZIUM SČVP v zasedacím sále hotelu
LEGIE, Sokolská 33, Praha 2

Diskusní pořad na téma:

1. Vztah volyňských Čechů k Němcům
2. Měl prezident Dr. Edv. Beneš zahájit boj v době mnichovského diktátu?
3. Reemigrace a usídlování volyňských Čechů

Oběd a občerstvení v průběhu jednání.

Prof. Dr. V. Dufek, V. Kuchyňka
předseda tajemník

Tenkrát na Slovensku...

Zázraky se dějí nejen v pohádkách, ale i v průběhu válečných událostí. Jednu takovou neuvěřitelnou událost ve válečné vichřici, která se mi dnes jeví spíše jako prožitek z říše pohádek, jsem prožil i já.

Po krutých bojích a po překročení naší hranice v roce 1944 začalo osvobozování Slovenska. Nejtěžší a nejdéle trvající boje nastaly u Liptovského Mikuláše. Je to město, ležící mezi horami, a Němci tu měli dobře vybudovanou obranu. Navíc jim pomáhali Hlinkovi gardisté, kteří zde byli soustředěni. Boje o město trvaly déle než měsíc. Po jeho osvobození našimi jednotkami nastalo chladné zimní počasí.

Náš druhý prapor pokračoval směrem na Vitrov Porubu. Ve sněhových vánicích jsme stále útočili a zdolali německou obranu, přičemž naši průzkumníci s automatčíky zajali jedenáct Vlasovců. Ti zoufale prosili o slitování s tím, že jsme bratři, abychom je nepostříleli. Odvedli jsme je na štáb praporu a o jejich další osud se více nestarali.

Němci ustoupili až za dědinu Sv. Andrej. Na místní faře pak byl ubytován štáb 2. praporu včetně našich průzkumníků. Další útvary obsadily okolní domy, kromě naší minometky, která zaujala postavení v sousední vsi Vitališovce. Po dlouhé době jsme konečně zase přespali pod střechou...

Bylo mou povinností hlásit se hned ráno na velitelství praporu a odtud navázat spojení s minometkou, která obdržela příkaz opustit Vitališovce a stáhnout se do Sv. Andreje. Bylo to zdůvodněno silnými mrazy, které prý znemožňovaly navázat spojení vysílačkami. Tento úkol se netýkal celého průzkumu, ale pouze několika vojáků.

V té době z naší původní čety - 34 vojáků - kteří přišli na frontu, jsem zůstal pouze já sám. Předtím ze staré původní gardy tu zbyl v naší četě jen Vladimír Týrek, který po překročení hranic byl těžce zraněn a skončil v lazaretu. Neměl jsem k nově přiděleným průzkumníkům valnou důvěru, protože jsem je neznal. Proto jsem požádal velitele praporu o přidělení některého ze starších a ostřílenějších vojáků. Souhlasil a dal zavolat Huňáta, spojku od štábu, kterého jsem dobře znal. Byl ochoten se mnou jít prozkoumat okolí, zda se tam nenachází nepřítel.

Po běžné prohlídce automatů, doplnění nezbytné munice a granátů nám náčelník štábu ukázal silnici, která vede do Vitališovců. Podotkl, že silnice je sice volná, ale musíme postupovat opatrně, porotože čert nikdy nespí...

Byl jasný, slunečný den, mrzlo jako v Rusku, a my jsme s připravenými automaty pochodovali vytýčeným směrem. Já jsem šel po pravé a Huňát po levé straně silnice. Asi jeden a půl kilometru od Sv. Andreje jsem zahlédl na jednom kopci nějaké vojáky. Upozornil jsem Huňáta a ten usoudil, že to jsou určitě naši, vždyť nám na štábu řekli, že silnice je volná a v našich rukách. Klidně jsme postupovali dál, ale po několika desítkách metrů jsme zahlédli na kopci tři vojáky, v nichž jsme k našemu překvapení pozbnali Němce s těžkým kulometem.

Zařval jsem "Frici"! a padl k zemi. Domnával jsem se, že padnu do příkopu podél silnice, kde budu dostatečně krytý a zároveň budu mít možnost ostřelovat nepřítele. Bohužel, sníh byl velmi tvrdý a zmrzlý a já jsem na něm zůstal ležet jako na dlani. Byl jsem pochopitelně zděšen, když jsem zahlédl, jak se hlaveň kulometu natáčí mým směrem. Kulomet zahřměl, sníh mi vlétl do obličeje a měl jsem pocit, že kulky sviští snad ze všech stran. Za zády jsem zaslechl neurčitý šramot. Naštěstí kulomet po několika dávkách zmlkl a já necítil žádnou bolest. K záchraně života jsem mohl učinit jen jedno - předstírat mrtvého...

Po té prudké palbě jsem měl také obavy, zda to neodnesl automat. Zkusil jsem spoušť. Závěr byl plný sněhu a zamrzlý. Také jsem nevěděl, co je s Huňátem. Mezitím se tři Němci zvedli a postupovali směrem ke mně - domnívali se, že jsem mrtev. Hbitě jsem vyskočil, přeběhl silnici na druhou stranu a byl dostatečně krytý. Němci řvali "Halt! Halt!" a pálili z automatů jako diví. Kulky mi naštěstí lítaly jen nad hlavou... V této pro mne kritické situaci jsem narazil nečekaně na další překážku - v potoce, který jsem musel překročit, bylo hodně sněhu a já jsem nemohl rychle utíkat. Pronásledovatelé se přibližovali. Chtěli mě dostat živého. Znovu jsem zkoušel automat, ale závěr se ani nepohnul. Zbývaly jen granáty. Jeden jsem odjistil

a hodil na nepřítele. Nalézal jsem se v té době přímo v potoce. Výbuch je na okamžik zastavil. Tím jsem získal náskok a oni pak v honičce dál nepokračovali.

Unavený a upocený jsem se pomalu vracel k dědině. Plášť byl prostřílen a potrhán natolik, že jsem ho zahodil. Sám jsem však neutrpěl ani škrábnutí. Stal se div! Před vesnicí stály dva stohy slámy, a já jsem se rozhodl, že jeden z nich využiju ke krátkému odpočinku. Jen jsem se přiblížil, ke svému překvapení vidím sedícího Huňáta. Sotva mne spatřil, vyskočil a ječel: "Duchu svatý, nepronásleduj mne! Já tě zakopu a pochovám! Josefe, tebe rozstřílelí jako řešeto, z tebe jenom hadry lítaly!" A poděšeně přede mnou ustupoval.

Volal jsem na něho, že to jsem já, živý a zdravý. Žádný duch! Huňát byl totiž baptista, a v této víře se na duchy klade důraz. Pořád dokola opakoval, že mne rozstřílelí a já ho zase přesvědčoval, že jsem živý, aby neutíkal a neblbnul.

Konečně se trochu uklidnil, zastavil se a bázlivě natáhl ruku, aby se přesvědčil, jestli je to moje tělo a ne duch, a pak konečně uvěřil. Se slzami v očích jsme se objali. Nemohl jsem si však odpustit otázku, proč mne nekryl a nezahájil palbu proti nepříteli, když do mně Němci pálili. Byl v dobré palebné pozici, krytý náspem silnice a chráněný potokem. Znovu opakoval, že viděl, jak mne rozstřílelí, a protože mě měl za mrtvého a byl sám proti přesile, snažil se ustoupit. Při tomto dohadování se proti nám najednou začal blížit koňský povoz. V domnění, že jde o Němce, jsme zaujali palebné postavení. Povoz jel pomalu a stále zpomaloval, až jsme si uvědomili, že nemá kočího. Navíc jeden kůň byl raněn do nohy a ten druhý ho víceméně táhl. Bylo nám jasné, že to Němci nejsou. Povoz jsme zastavili a v jeho korbě uviděli dva naše vojáky. Jeden byl mrtvý, druhý vážně raněný. Řekl nám, že takhle skončila minometka našeho druhého praporu. Jela totiž opačně - z Vitališovec směrem k nám, do Sv. Andreje, a přepadla je tatáž tříčlenná skupina Němců jako nás, jenže pro ně s daleko horšími následky.

Raněného koně bylo nutno utratit, druhého vzal Huňát za uzdu a urychleně dopravil zraněného vojáka na ošetřovnu. Nikdy jsem se však nedověděl, kolik z 45 minometčíků tam tenkrát padlo a zda to někteří přežili.

To byl můj nejhorší zážitek z druhé světové války - stál jsem na pokraji smrti. Ta mne však se svojí smrtonosnou kosou minula. Ještě dnes, po mnoha letech, kdykoliv si vzpomenu na tuto příhodu, domnívám se, že to zní jako v pohádce. Kéž by už nikdy a nikdo na světě nemusel takovou "pohádku" prožít!

Josef Nerad

Ukrajinské děti z bývalého Českého Boratína na Volyni tančily a zpívaly v Úštěku

Bývalí občané z Českého Boratína na Volyni, dnes už převážně jejich potomci, našli svůj nový domov na Litoměřicku a to hlavně v Chotiněvsi, Hrušovanech, Horních Řepčicích, Sedlci, Soběnicích a také v Úštěku. I oni, jako všichni volyňští Češi, se rádi alespoň ve vzpomínkách vracejí na Ukrajinu, do míst tak osudově spjatých s jejich životem.

Za poslední rok se jim podařilo uspořádat několik významných akcí, které jim znovu připomněly i to, co "už dávno vodnes' čas."

Tou první bylo vzpomínkové setkání u příležitosti 50. výročí hromadného návratu z Volyně do Čech. Konalo se v Chotiněvsi 10. května 97 za mimořádné účasti boratínských rodáků, především zástupců té nejmladší generace. Při této příležitosti informoval Josef Vlk, vnuk vynikajícího boratínského učitele, rovněž Josefa Vlka, který na tamní škole působil 43 let, o stavu příprav k odhalení pomníku předkům na místním hřbitově a také pamětní desky na evangelickém kostele, který nyní slouží bohoslužebným účelům pravoslavných věřících. Této slavnostní akce by se měla zúčastnit početná delegace bývalých občanů Českého Boratína.

Tato zaznamenáníhodná událost se opravdu uskutečnila během tří měsíců na území bývalého Českého Boratína. Jejími iniciátory a také aktivními organizátory byli manželé Anna a Josef Vlkovi, oba boratínští rodáci, patřící k té nejmladší generaci Čechů narozených na Volyni. Podrobná zpráva o průběhu svátečního nedělního programu 8. srpna 1997 byla uveřejněna ve Zpravodaji č. 8/97. Kulturní program dětí předškolního i školního věku v nové budově školy dal zřejmě podnět přítomné PaedDr. Martině Martinovské, náměstkyni pražského primátora, která je dcerou Josefa Aloise Martinovského, autora Kroniky Českého Malína, k pozvání boratínských dětí na týdenní pobyt do Prahy.

Tato návštěva ukrajinských dětí z bývalého Českého Boratína v České republice na pozvání Magistrátu hl. m. Prahy a pod záštitou Velvyslanectví Ukrajiny se tak uskutečnila ve dnech 8. až 14. června 1998. Nespornou zásluhu o úspěšný průběh jejich pobytu měli bezesporu také manželé Josef a Anna Vlkovi.

Program pobytu tohoto dětského tanečního a pěveckého souboru pod vedením ředitele a učitele boratínské školy byl velmi hodnotný. Kromě jiného obsahoval přijetí kancléřem prezidenta ČVR Ivanem Medkem, prohlídku Hradu, přijetí PaedDr. Martinovskou, prohlídku radnice a jiných pamětihodností Prahy. Jeden den pobytu zajišťovalo ukrajinské velvyslanectví.

Poslední tři dny strávily děti v Litoměřicích, Úštěku a Chotiněvsi.

Pod záštitou diakonie České církve evangelické v Litoměřicích a ve spolupráci s Městským úřadem v Úštěku bylo v sobotu 13. června uspořádáno v místním kinosále koncertní vystoupení boratínských dětí. Obdivovali jsme nejen uměleckou úroveň malých zpěváků a tanečníků, krásu ukrajinských lidových krojů, ale rovněž bezprostřednost projevu, bezvadnou režii, vlasteneckou a výchovnou hodnotu průvodního slova, recitací a textů písní. Nenásilným způsobem byla vyjadřována láska a úcta k rodičům, rodnému kraji a rodné řeči, k samostatné Ukrajině. Vystoupení tohoto dětského souboru v nás zanechalo ten nejlepší dojem.

V neděli 14. června se milí hosté zúčastnili bohoslužeb v evangelickém kostele v Chotiněvsi, pozorně vyslechli projev pana faráře Bárty tlumočený do ukrajinštiny a zazpívali několik duchovních písní.

Odpoledne byli hosty v rodinách. Dojemné rozloučení se konalo před kostelem a s pozdravy "do pobačeňňa, ščyro ďakujeme" se autobus s dětmi a jejich doprovodem vydal přes Polsko na Volyň.

Jaroslav Chudoba, Milostín

Dva skutečné příběhy z 1. světové války

Dne 11. 11. si celý svět připomene 80. výročí ukončení první světové války. Chtěl bych toto výročí připomenout ne nějakou krvavou událostí, nýbrž dvěma skutečnými příběhy, ve kterých hlavní roli hrála láska člověka k člověku. Příběh ze západní fronty je přejat ze Židovské ročenky 5757 (1996-97) a příběh z východní fronty je vyprávění paní Zdeny Mezenské-Kocourkové, která nedávno oslavila devadesátiny a žije se svou dcerou Marií Šupíkovou v Kadani.

Příběh první. Zuří světová válka. Na západní frontě právě skončil nepodařený německý útok. Německý důstojník, raněný do ramene, se stačil odplížit do kráteru po dělostřeleckém granátu, jehož střepina ho zranila. Právě přemýšlel o tom, že až se setmí, odplíží se ke svým, když se k němu vplížil s namířenou pistolí francouzský důstojník, raněný do nohy. Němec na něho vykřikl, ať neblázní a zdravou rukou mu pistoli vyrazil. Na znamení, že to myslí vážně a poctivě, odhodil i svou pistoli. Potom společně začali nadávat na válku.

Při jejich rozmluvě se obloha začala zatahovat. Německý důstojník si pro sebe řekl jidiš: "Baruch ha 'šem, jen aby nezačalo pršet." Když to francouzský důstojník uslyšel, zatvářil se udiveně. Němci to neuslo a zeptal se ho, co je mu. Ten odpověděl: "Šma Jisra'el". Němec vykřikl: "Ale vždyť ty jsi našinec!" "To jsem," odpověděl Francouz. To se již bavili jidiš. Oba konstatovali, že Pánbůh dobře ví, co dělá, když je svedl do jedné jámy. Objali se, popíjeli Francouzovo víno a nadávali na válku.

Oba byli rušti Židé. Rodiče je pro nedostatek peněz nemohli vykoupit z carského vojska, a tak z něho utekli. Němec utekl z Litvy do Německa a Francouz přes Balkán do Francie. Snadno se domluvili, že Němec, který může na nohy, odnese Francouze do týlu. Tak se také stalo. Němec šel do zajetí a Francouz byl demobilizován. Poctivě se staral o přítele v zajetí a co víc, vyhledal přes Švýcarsko jeho rodinu a také ji podporoval.

Příběh druhý. Ba východě probíhaly těžké poziční boje na řece Stochod. V obci Vitoníž u samého Stochodu, v zámku, který si koupili Češi Kocourek a Machač, byl rakouský lazaret. Pan Kocourek zemřel na začátku války a paní Kocourková zůstala sama s několika dětmi. Pohyb po zámku měla rodina omezený a zvláště do lazaretu nikdo nesměl.

Malou Zdeničku Kocourkovou to však táhlo právě do lazaretu. Tolik si přála alespoň tam nahlédnout. Jednou se přece jen naskytl ten kýžený okamžik a vklouzla tam jako myška. První, co uslyšela, bylo velké naříkání jednoho z raněných. Dětsky bezprostředně a hezky česky se zeptala: "Strejčku, vás to ale musí hodně bolet, když tak naříkáte?" Ten raněný "strejček" jí na to, rovněž hezky česky, odpověděl: "To víš, holčičko, že mě to bolí, moc bolí." To byl začátek přátelství malé Zdeničky a rakouského vojáka - Čecha. Od té doby nosila Zdenička "strejčkovi" vodu a přilepšovala mu, jak jen to v té těžké době šlo.

Boje byly stále krutější a Rakušané evakuovali rodinu Kocourkových dále za frontu, až za Kovel. Tak se z nich stali běženci. Když se po válce vrátili, našli jen spoušť. Zámek vyhodili Rakušané do vzduchu, vše bylo zničeno a pole bylo samý zákop a jáma. Těžko se vdova Kocourková s tolika dětmi vzpamatovávala. Nakonec si však dovedla poradit. Byla to přece česká selka!

Při tom všem lopocení si paní Kocourková vzpomněla, že mají u dědy v Čechách ještě 200 zlatých. Pan Kocourek nejel totiž na Volyň s prázdnou. Z domova dostal podíl 700 zlatých, ale na Volyň si s sebou vzal jen pět set. A tak se v době té největší válečné nouze nejstarší

Kocourkova dcera Mařenka vypravila do Čech pro peníze. Ovšem děda již nežil a ostatní příbuzní tvrdili, že o ničem nevědí. Mařence však štěstí přálo jinak. Setkala se se "strejčkem" vojákem, kterému malá Zdenička tak pomáhala. Nezapomněl na to a Zdeničce poslal nějaké dárky.

Kocourkovi totiž pocházeli od Budyně n. Ohří a ten rakouský voják, který se jmenoval Králíček, byl buď přímo z Budyně nebo z Vrbky. *Václav Kytl*

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Severomoravský region

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme ty členy SVM regionu SČVP, kteří nemají dosud zaplacen členský příspěvek (100 Kč) na rok 1998, nechť jej zaplatí nejpozději do 25. prosince 1998. Pokud tak neučiní, nebude jim posílán "Zpravodaj" a příští rok budou vyškrtnuti z řad našeho Sdružení.

Jelikož poštovné je poměrně drahé, nemůžeme rozesílat každému peněžní poukázky na čl. příspěvky. Prosíme, posílejte nám je sami bez upozornění na adresu: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, regionální výbor pro severní Moravu a Slezsko, Suchdol n. O. PSČ 742 01, pí J. Holá

Za region Jaroslava Holá - hospodářka.

Region Brno

Dne 10. října 1998 ve 13.00 hod. se ve Vojenské akademii v Šumavské ulici č. 4 konala slavnostní schůze volyňských Čechů. Schůze se konala k 80. výročí vzniku Československa.

Schůzi zahájil ved. regionu bratr Kučera uvítáním všech přítomných a zvlášť zástupce ústředního výboru SČVP bratra Ing. Jiřího Hofmana a autora dějin volyňských Čechů dr. Jaroslava Vaculíka. Dále uvítal studenty z Ukrajiny Naděždu Pešlovou, Viktora Mochova a Sergeje Kratochvíla, kteří v ČR studují. Současně uvítal zástupce ruského konzulátu v Brně pana Valentina Žarinova. Též byly uvítány bývalé dukelské bojovnice 1. čs. armádního sboru: paní Bartejsová rozená Kozáková z Lucka, Kyselová Emilie rozená Kozáková z Lucka - jsou to sestry - a Boroličová Alla rozená Karfiková.

Hlavní referát k 80. výročí vzniku Československa přednesl předseda regionu Kučera.

Paní Miladě Krajzlové a Anně Beránkové předseda vydal průkazy SČVP.

Pak p. Ing. Jiří Hofman mluvil o novém pomníku, postaveném v Malíně, o propagaci volyňských Čechů na Volyni a o nové knize Volyňští Češi v odboji, která se připravuje k vydání.

Dr. Jaroslav Vaculík informoval, že 22. října t. r. se uskuteční slavnostní schůze v Brně k 80. výročí vzniku Československa.

Po vyčerpání programu následovalo veselé posezení při víně, k tanci a poslechu na harmonice hrál učitel pan Kučera. *J. Vítoch*

Severoamerický region

Srdečně Vás všechny zdravím z Kanady a vzpomínám na setkání s Vámi. Na srazu v Chomutově se mi mezi vámi moc líbilo. Bylo to milé a upřímné. Potom na vzpomínkové slavnosti v Jáchymově to bylo velice dojemné. Zvláště na mně působila ta mše v kostele, kterou sloužili faráři, kteří byli v jáchymovském pekle věznění, otec Hugo Pytel a opat Tajoský. Potiom byla ještě vzpomínka na hřbitově u hrobu neznámého politického vězně a nakonec jsme zazpívali chorál "Svatý Václave". Zúčastnil jsem se také legionářského sněmu, kde jsem se setkal s mnohými spolubojovníky. Samozřejmě se pokaždé zúčastňuji schůzí politických vězňů s bratrem v Žatci.

Tentokrát Vám chci sdělit, že se mi podařilo zjistit, odkud vzniklo jméno osady Malín ve státě Oregonu v U. S. A. Tak s naším Malínem to nemá nic společného. Čeští přistěhovalci se tam začali usazovat v r. 1909. Poslali mi nějaké prospekty i s fotkama, jak tam začínali, a to jsem poslal panu Dr. Slavíkovi do národního muzea. O Volyni nic nevěděli, a tak jsem jim poslal Zpravodaje a další informace o nás. Než jsem odejel do Čech, poslal jsem dopis na místní úřad, v němž jsem vylíčil tragédii Českého Malína. Jsem rád, že se mi to podařilo zjistit a sdělil jsem to v dopise p. prof. V. Dufkovi. *Zdravím vás - J. Kytl*

NAŠI JUBILANTI

Region Karlovy Vary

Dne 29. 11. oslaví své 40. narozeniny krajan Vladimír Sochor z Malé Zubovštiny, bytem v Orlové. Zdraví a spokojenost do dalšího života přeje za region *Věra Pelcová*

Region Litoměřice

Ve 4. čtvrtletí se dožívají významného životního jubilea tito naši členové:

70 let - 7. 10. 98 Licimber Josef ze Sudovo Hlavna, 1. 11. Furmanová Zdena z České Lípy, 15. 12. Lehnertová Helena z Vrbice a 26. 12. 98 Hueberová Marie z Lysé n. L.

75 let: 8. 10. Pojmanová Anna z Opárna a 14. 10. Tintěrová Melanie z Litoměřic.

81 let - 8. 10. Mitrovská Libuše z Litoměřic. 82 let -26. 11. Kadlecová Ludmila z Litoměřic. 83 let - 17. 12. 98 Bohatec Miroslav z Vrbice. 85 let - 3. 12. Chudobová Marie z Úštěka. 86 let - 15. 12. Lucius Bohuslav z Litoměřic. 87 let - 29. 12. Baťková Dominika z Litoměřic. 91 let .- 1. 11. Štěpánek Karel ze Soběnic, a 24. 11. Holovská Julie z Litoměřic. 92 let - 31. 10. 98 Hlušička Josef z Litoměřic. 93 let - 25. 12. 98 Baláková Libuše z Litoměřic.

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let pevné zdraví přeje za výbor

ved. reg. Josef Kozák

Region Karlovy Vary

Dne 14. listopadu 98 oslaví zlatou svatbu manželé Josef a Jiřina Volencovi z Pšovlk u Rakovníka, rodáci z Hulče České. Do dalších let pevné zdraví, štěstí a spokojenost přeje dcera Dana s rodinou a také rodina Englických a Jandova.

Region Cheb

V posledních dvou měsících r. 1998 se dožívají: 10. 11. Křenová Olga ze Sofievky, byt. Nový Kostel - 70 let. 30. 11. Pečínková Albína z Chomoutu, byt. Dobroše - 70 let. 1. 12. Pancíř Rostislav z Volkova, byt. Vojtanov - 65 let. 16. 12. Slevinský Jaroslav z Cerkvisek, byt. Plesná - 50 let. 28. 12. Olmanová Lydie ze Smolárny, byt. Cheb - 70 let.

Všem jubilantům hodně zdraví do dalších let přeje za region *Mácová, Pancířová*

Region Praha

Dne 14. listopadu se dožívá vzácných devadesáti let naše členka pí. Daniluková-Machová Helena, nar. v Krupé na Volyni, nyní bytem v Jenišovicích. Jménem všech členů regionu Praha-Kralupy n. Vlt. přejeme vážené krajance, aby se ještě dlouho ve zdraví těšila ze života.

Za region Praha I. Malínská a M. Marková

Všem jubilantům přeje zdraví a štěstí do dalších let i redakce.

NAŠE ŘADY OPUSTILI ...

Region Mariánské Lázně

V regionu zemřela 22. 9. 98 ve věku 75 let krajanka z Olšanky. (Omylem neuvedeno jméno) bytem Tisová.

Dále zemřel p. Jaroslav Rejm, ve věku 68 let, bytem Tachov, pocházel ze Selenčiny. Upřímnou soustrast pozůstalým

vyjadřuje E. Pecová.

Region Frýdlant

Ve 3. čtvrtletí zemřeli tito naši členové:

9. 7. pí Stanislava Jirkovská v nedožitých 83 letech, z Volkova, bytem v Liberci. 10. 7. p. Josef Cereňuk v nedožitých 75 letech, z Novosilek, bytem v Heřmanicích u Frýdlantu.

4. 9. p. Jiří Novotný ve věku 68 let, z Volkova, bytem v Hejnicích. Upřímnou soustrast všem pozůstalým projevují krajané z regionu Frýdlant *Ludmila Milická*

I redakce projevuje rodinám zemřelých členů upřímnou účast.

DARY na konto Sdružení

Chmutov:

Paní Kačerová poslala obnos 1.000 Kč, který byl vybrán na setkání dne 12. 6. 98. Pí Evženie Lehmanová, Touchov - 50 Kč. Pí Kulichová, Praha - 50 Kč.

Za všechny dary srdečně děkujeme!

DAR pro region K. Vary:

Pí. Anna Englická z Hulče, bytem v Horních Tašovicích - 50 Kč.

Za region děkuje Věra Pelcová

Důležité upozornění! Jelikož se množí dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. **Název konta:** Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. **Číslo konta: 7054454-018/0800,** Čs spořitelna a.s. - Melantrichova 5, Praha 1. ***Dary* můžete posílat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8.** Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejňování darů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! **Krajané ! Neposílejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktorky ! Díky za pochopení.**

Záležitosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu: **prof. MUDr. Vladimír Dufek, Na Hřebenkách 20, 150 00 Praha 5**

Tiráž Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p., odštěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 25. 10. 1998 **Tiskne NEOSET Praha 2, Neklanova 17.**